

missziói magazin

Az Evangélikus Missziói Központ kéthavonta megjelenő folyóiratának internet változata

1999/1

4. évfolyam 1. szám

A tartalomról:

- [1999-ben: Többször többet - még színesebben - A Szerkesztőbizottság](#)
- [MM Interjú: Hogyan kopogtassunk - Találkozás Levente Péterrel - KD](#)
- [Tanít a missziótörténet "Rabbi" John Duncan és a magyarországi ébredés - Győri Tamás teológiai hallgató](#)
- ["...MEG KELL TANULNUNK KRISZTUST..." Látogatóban Balikó Zoltánnál - Gazdag Zsuzsanna](#)
- [Városmisszió: A nagyváros teológiája - Dr. Raymond Bakke](#)
- [Mi volt előbb: templom, vagy misszió? Bácskai Károly](#)
- [MM-INTERJÚ Nem normális - vagy keresztyén...? - bemutatjuk a Keve Társaságot](#)
- [Női misszió - Új szín egyházunkban](#)
- [A missziói lelkész külföldi útinaplójából - Gáncs Péter](#)
- [Bilum a kereszten - Bálintné Kiss Beáta](#)
- [Missziói körök a külmisszióért](#)
- [Meghívó](#)
- [Kitekintő](#)
- [Nézőpont -Bolla Árpád](#)
- [Értékesek a rendezett fogalmak, de hangsúlyosabb a bizonyágtevő erő - Koczor Miklós](#)
- [Az Evangélikus Missziói Központ életéből](#)
- [A hálaadás alkalma: az 500. hívás... -Börönte Mária](#)

● [Napraforgó – nem csak Gyermekeknek - Bálint Józsefné](#)

● [Impresszum](#)

e-mail: evmis@mail.mtav.hu

hálaadás alkalma: az 500. hívás...

„KÍSÉRLEK TÉGED...”

Hétfő van. Háromnegyed egykor elindulok a Missziói Központba, minden második hétfőn. Várom a buszt, nem hiába. Érkezik. Felszállok. Negyed óra múlva megérkezem. Tudom, az Úr végigkísér még ebben a röpke negyed órában is. Velem van, amikor fellepek a buszra. Velem van, amikor leszálok. Velem az életem minden percében. Érezteti Kísérő Gondviselését. Ezt megtapasztalva másokat is tudok kísérni.

Kezembe adja a telefonkagylót a „missziói stafétabotot” és azt mondja: „Légy fülemmé, mert igen sokan vannak, akik szeretnének valamit elmondani! Kísérd őket néhány percig!”

Itt nem arról van szó, hogy elhangzik egy prédikáció és megtér 3000 ember. Itt arról van szó, hogy Fülöp kíséri az etióp kincstárnokot. Ketten beszélgetnek Isten jelenlétében!

Sokszor kísért már Mennyei Atyám. Sokszor tartotta oda fülét, míg Fülöpként elindulhattam. Az elmúlt esztendőben 566-szor vehettem fel a telefont és tarthattam oda a fülem.233 „etióp kincstárnokot” regisztrálhattunk. Ez itt nem a statisztika helye. Ez itt a hálaadás ideje.

Néhány percben, szűk negyed órában kísérhettem a kedves Hívót. Kísértem a bibliai fejtörőkben. Közösen tanultuk Isten „rébuszait”. Kísértem élet-kérdésekben. Közösen találtuk meg az utat Isten vezetésében. Kísértem egy egyszerű információ-kérésben. Közösen kerestük meg a megfelelő – Istennek hálát adva.

A bibliai kincstárnok nevében is hordozta földi gazdagságát. Kedves Hívóink is tele voltak lelki kincsekkel. Még a közösen ejtett könnycseppek is drága gyöngyszemei voltak Istennek. A kritika is kincset jelentett, mert segített a rosszat jóra fordítani. A sóhaj nárdus kenet volt a fájdalomban, mert segített megállni egy pillanatra. Isten szemében pedig valamennyien drága etióp kincstárnokok vagyunk, akikért küldi Segítő Kezét.

Különös örömmel emlékezem vissza szolgatársaimmal az 500. Hívónkra, **Retezi Lászlónéra Tatabányáról. Hadd tegyük közre egyik kincset:**

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK DALA

Mások vagyunk, mégis egyek,

Sokak által elfeledtek.

Bár testünk beteg, lelkünk ép,

Bennünk is él egy eszménykép.

Gondolatban mezőn futunk,

Közben nagyokat kacagunk!

Veletek, kik épek vagytok,

S minket magunkra nem hagytok!

Velünk vagytok szeretetben,

Hitben és a reménységben!

Segítetek, hol csak lehet,

S ugye, ez nem csak képzelet?

Mi lehet e kis dal vége?

Szíveinkben legyen béke!

Kapjunk még sok boldog évet,

Békességet, egészséget!

Így fejezi be hozzánk írt levelét: „...*A misszió nekem azt jelenti, hogy meg tudom veletek találni az igazi utat, a Jézushoz vezető utat, hiszen a földön átutazóban vagyunk és sok út áll előttünk...*”

Kedves olvasó! „*Az Úr angyala így szólt Fülöpnek: Kelj fel és menj déltájban a Jeruzsálemből Gázába vezető útra, amely néptelen!*” (*ApCsel. 8,26*).

Ne félj, Testvérem, jön majd a te „etióp kincstárnokod” is, akinek oda kell tartanod a füled. Kísérd őt!

Börönte Márta

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan,...

akik meg vagytok terhelve,

és én megnyugvást adok nektek...

Mert az én igám kedves és az én terhem könnyű.”

/Mt 11,28-30/

BILUM A KERESZTEN

Képzeljük el az életet mindenféle szárazföldi szállítási, vagy vontatási eszköz nélkül. Az óriásrepülő, tehervonatok és gépkocsik korában számunkra ez már lehetetlen gondolat. Pedig Pápua ÚjGuinea őslakossága évezredek óta mindenféle teherszállító jármű használata nélkül élte napjait. Érdekes módon még a kereket sem ismerték, vagy találták fel, így kézi vontatású kis kocsik, talicskák sem léteztek, igavonó állat pedig sosem volt honos ezen a szigete.

Ma már a városokban autók száguldoznak, a kikötőkben óceánjáró hajók dokkolnak, s zajos „gépmadarak” hozzák-viszik az utasokat és az árut, de a falvakban alig van változás. A hegyvidék meredek lejtőin nehéz lenne elképzelni ember-húzta, esetleg ló- vagy szamár-vontatta fogatokat, ugyanez a tengerparti területek útjain viszont kézenfekvő megoldás lenne. A szállításnak ez a módja azonban a modern világ betörése után sem honosodott meg errefelé-

Talán feltalálták a pápuák valami titokzatos eszközt, amivel a megtermelt élelmet a kertjükből, a tűzifát az erdőből házukig elszállítják? Ilyesmiről nincs szó, de biztos, hogy megtalálták a súlyos terhek cipelésének módját: az asszonyok hordják haza a mindennapi élethez szükséges dolgokat.

A BILUM nagyon erős, természetes rostokból csomózott hálószatyor. Ma már műanyag fonálból is készítik, de rendeltetése ugyanaz.

A családok teljes élelmiszerellátását biztosító kertek a falvakon kívül, a legtermékenyebbnek látszó hegyoldalakon terülnek el. Egy-egy népes famíliának gyakran 3-4 kertre is szüksége van ahhoz, hogy az ellátás egész éven át folyamatosan biztosított legyen. A kertek helyének megtisztítása a bozóttól, a terület ágakkal való megjelölése, körülkerítése a férfiak dolga. A többi az asszonyokra vár. A kert művelésének mindennapos feladata, a termény hazaszállítása egyáltalán nem férfias dolog.

Az utóbbi tevékenységhez van szükség a bilumra, mégpedig nem is egyre: az elsőbe a napi étel megfőzéséhez való tűzifa kerül, a másodikban a fő táplálék, az édesburgonya vagy yam lapul, a harmadik banánt, cukornádat, mogyorót, vagy más gyümölcsöt rejt. A negyedik a pikinini bilum, a legkisebb gyermek utazóhelye. Mindez – hisszük, vagy nem hisszük – szépen, egymás fölé pakolva felkerül az asszony fejére. Gyakran látni szabályszerűen kétrét görnyedve gyalogló, hegyoldalban felfelé araszoló nőket.

A bilum, ez a mindennapi használati tárgy a súlyos tehercipelés jelképének tekinthető, a hétköznapok legmegterhelőbb, legfárasztóbb feladatának megtestesítője.

A bilum súlyától való megszabadulás kimondhatatlan megkönnyebbülést jelent. Ha Jézus a Pápuák földjén élte volna földi életét, példázataiban bizonyosan használta volna ezt a képet. Nem lehetne az itteni kultúrába jobban illeszkedő párhuzamot találni ennél Jézus szavainak illusztrálására.

Bilum a kereszten. A szinte elviselhetetlen fizikai teher átadásának kívánatos gondolata készsé teszi a szíveket a lelki tehertől – büntől, átoktól való megszabadulásra. S az elcsigázott, földig görnyedt test kiegyenesítésének lehetősége megnyitja a gondolatok s a lélek felszabadulásának, felemelésének végtelen

távlatait.

Bálintné Kis Beáta

Az Evangélikus Misszói Központ életéből

Az első munkaév egyik legörömtelibb eredménye, hogy már igazi csapatmunka folyik a központban. Szeretnénk bemutatni ezt a csapatot, akik részben már ismerősek lehetnek az MM Olvasóinak. A képen balról jobbra haladva: **Kóháti Dorottya** szerkesztő, **Dankaháziné Csim Melinda** könyvelő, **Gazdag Zsuzsanna** rádióbemondó, **Gáncs Péter** igazgató, **Bálint Józsefné** irodavezető, **Tagai Péter** technikus és **Börönte Márta** telefonos munkatárs.

ÉRTÉKESEK A RENDEZETT FOGALMAK, DE HANGSÚLYOSABB A BIZONYSÁGTEVŐ ERŐ

Az egyik leghangsúlyosabb kérdéskör egyházunkban kétségtelenül a bizonyságtevő erő, a Szentlélek adta tűz területének és a csendes munkának a kiterjedése. Nagyon értékes felismerés számomra, hogy „az evangélizáció és misszió az egyház alapvető hivatása, ezért annak érvényesülnie kell az egyház egész munkájában.” /V.TV.1./ Jelenlegi társadalmi helyzetünkben különösen is fontos az evangélizációs és missziói munka szervezése, kibontakoztatása. Tudom, nem missziói propagandára, de bizonyságtevő erőre van szükség.

Ebben a szolgálatban is értékesek azonban a rendezett fogalmak. Sok munka és vitatkozó eszmecsere után rögzítették is egyházunk törvényei (V.TV.1./2.) az evangélizáció, a belmissziós szolgálat, a külmissziós felelősség meghatározásait. A bizonyságtevő munka jellegzetességei érdekében van szükség ezekre a rendezett fogalmakra.

Főként a keresztség tartalma, szentségi hatékonysága és a gyülekezeti kapcsolatok miatt kapott egy jellegzetes szolgálati front megkülönböztető nevet: evangélizáció. Egyházunkban, gyülekezeteinkben nagy szükség van olyan külön munkásokra, akik erővel tudnak munkálkodni a „csak egyházi adófizetők” vagy a csak nagy ünnepeken gyülekezetbe járók, illetve egyáltalán nem járó megkereszteltek élő hitéért.

Más – bár sok hasonlósággal más – evangéliumhirdetési feladat a haza nem-keresztyének, a meg sem kereszteltek felé forduló belmissziós szolgálat. Halálillatú számomra az a tény, hogy gyülekezeteinkben hallatlanul kevés erőfeszítés látszik ezen a területen. Közben több, kis gyülekezetünk kezdetben szórványra csökkel, majd gyakorlatilag emlékké válik.

Jó, ha a külföldi nem-keresztyének felé forduló felelősséget, munkát – a külmissziót – külön vizsgáljuk, s az ezzel kapcsolatos feladatainkat sajátos jellegzetességeivel szervezzük. Ezek a hármas területet körvonalazó szempontok adnak alapot számomra a helyesnek tűnő törvényi meghatározáshoz.

A helyes meghatározás azonban nem jelentheti, hogy később nem lesz szükséges egy helyesebb. Most azonban számomra ez a leghelyesebb. Világos azonban, hogy nincsenek merev határok a különböző területek között.

Sokkal fontosabb ugyanis, hogy az evangélizációs és missziói munka terebélyesedjék már. Szomjazom, hogy ennek a szolgálatnak a hivatásszerű végzésére egyházunk külön lelkesíti és nem-lelkesíti munkásokat készítsen fel és küldjön ki. Izgatottan várom, hogy mikor bontakozik ki az egyházmegyei evangélizációs és missziói felelősök hatékony működése. Több gyülekezet mozdulására is számítok.

Reménykedem én is, hogy egyre jobban tapasztaljuk: „...az evangélium életerő, az egyház szentháromságos közösség, a misszió pünkösöd.”

Koczor Miklós

**Missziói Magazin: az Evangélikus Missziói Központ kéthavonta megjelenő folyóirata -
Internet változat**

* 1999/1 * 4. évfolyam 1. szám *

A Szerkesztőség címe: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. Hungary - Europe

Levelezési cím: 1656 Budapest, Pf. 22 – Tel / fax: 400 3057

e-mail: evmis@mail.matav.hu

* ISSN 1419-1563 *

Felelős szerkesztő és kiadó: Gáncs Péter

Szerkesztő: Kőháti Dorottya

Szerkesztő bizottság:

Bácskai Károly, Bencze Imre, Szentpétery Mariann, Szeverényi János

MM-INTERJU:

HOGYAN „KOPOGTASSUNK”?

Találkozás Levente Péterrel -

Még csak ébredezett a bevásárlóközpont azon a karácsony előtti utolsó szombaton. Telt ház lesz ma is, mondogatták egymásnak a boltjukat nyitó kereskedők. A Pólus Centerben egy-egy hétvége során megforduló több tízezer embernek csak egy bizonyos hányada tényleges vásárló. Nagyon sokan inkább csak nézelődnek, bóklásznak, kikapcsolódnak, szórakozni vágnak. S talán akadnak közöttük olyanok is, akik „tömeges magányukban” megszólításra várnak. Levente Péterrel, aki az Ev. Missziói Központ meghívására érkezett bűvész barátjával egy játékos, délelőtti gyermekműsor előadására, arról beszélgettünk a színpad még átsító, csendes homályában, hogy miért olyan nehéz szót értenünk egymással. Mi lehet a személytől személyhez szóló, célba jutó kommunikáció titka?

A „kommunikáció évszázadának” végéhez érve még mindig – vagy talán egyre inkább - időszerű a kérdés: hogyan lehet a ma emberét megszólítani, utolérni, „bekopogtatni” hozzá?

A másik ember megszólításánál a szó az, ami fontos, de én úgy gondolom, hogy a metakommunikáció még ennél is lényegesebb: vagyis az, ami belülről, a lényünkéből árad. Ilyen értelemben tehát még a nyelv értése is csak másodlagos. A legfontosabbnak mégis azt tartom, s ezt saját emberi és művészi tapasztalataimmal is alá tudom támasztani, hogy utolérni nem lehet senkit sem addig, amíg magamat nem értem utol először. Másképp nem működik: a sorrend nem cserélhető fel. Ahogy a gondolkodás – döntés – cselekvés sorrendje is állandó.

Miért van ma az egyház kommunikációs zavarban? Új nyelvet kéne tanulnunk? Vagy jobban kellene ismernünk, hogy kiket szólítunk meg? Mit rontunk el? Itt, a Pólus Centerben is csak azt tapasztaljuk, hogy körülöttünk emberek százai-ezrei fordulnak meg, sejtjük, hogy miért vannak itt, de nem tudjuk, nem merjük igazán megszólítani őket, nem találjuk hozzájuk a kapcsolópontot...

Úgy vélem, már a képzésnél, az alapoknál, a Teológián kellene elkezdődnie az egyházban a kommunikációra való nevelésnek. Az ötödik évben kifejezetten **kommunikációs képzésre** is szükség lenne. Általában a hallgatók mit kapnak? Tömrdek lexikális és időrábló ismeretet, amelyet később is megszerezhetnének. Úgy kellene elindítani őket onnan, hogy azt érezzék: alkalmasak arra, hogy adott helyzetben ne csak álljanak és várjanak, de ne is erőszakoskodjanak, mint egyes vallások képviselői, hanem a kettő közötti egyszerű lehetőséget ragadják meg. Meg kell találni azokat az embereket, akik ezt a tudást át tudják adni: akik vállalják a kommunikációs képzést. **Pedagógiai foglalkozást művészi eszközökkel** én magam is tartok egyetemista és felnőtt hallgatóknak. Elmondom, hogy én mit tudok csinálni egy adott helyzetben. Ez után a gyakorlati foglalkozás után azt remélem, aki meghallgatott, jobban megérti majd, hogy miről szólnak az elméletek. Ne feledjük azonban: **a módszer valójában utánozhatatlan, kopírozhatatlan!** Az a tapasztalatom, hogy minden embernek **kell lennie egy saját módszerének**, és az, ha a modern videó-készülékekhez hasonlítjuk, tele van üres illetve hibás panelhelyekkel. Ebben a „módszerkészülékben” **gyűjtögetheti, cserélgetheti a paneleket** születésétől kezdve haláláig. Teljes egészében átültetni bármilyen módszert nem lehet, de nem is szabad. Ám egy-egy panelt át lehet venni, mert éppen ez hiányzott, vagy mert

eleve hibás volt a modulom, és lecserélem a rossz panelemet egy jóra. *Nem szabadna intézményesíteni módszereket, a Levente-Döbrentey kommunikációs módszert sem. De a kommunikációs módszerek palettáján egyik színként ott lehet a helye.* Óriási hiba lenne kikiáltani, hogy Levente Péter a módszer atyja, őt kell követni, ezt tesszük kötelezővé. Lehetővé kell viszont tenni, hogy erről a módszerről is ismereteket szerezzenek.

Említette, hogy sem tétlenül várni, sem agresszívan lerohanni nem szerencsés. Mi lenne az „arany középút?”

Ezt én úgy nevezem, hogy *a természetesség ösvénye.* Én már elértem egyvalamit 56 éves koromra: *megőriztem a természetességemet...*

A természetesség valamiképpen összefügg a Teremtővel?

Abszolút mértékben! Erre is van egy képem. A természetesség ösvénye mellett *balra* van *a kisebbségi kór szakadéka, és jobbra* tőle *a felsőbbrendűség kór kopár sziklaorma.* A kettő között kell egyensúlyoznom. Ezt teszem 38 éve, mióta feljöttem Budapestre. Ma pontosan olyan nyitottan és gyermeki kíváncsisággal, vagyis természetességgel igyekszem új és új kapcsolatokat teremteni, mint ifjú koromban.

Alapvető probléma, hogy az egyházban Jézust hirdetjük, de mintha nem jézusi módon kommunikálnánk. Jézus mindig tudta, hogy kit hogyan kell megszólítani, megmozdítani, megnyitni. Nem tanultuk meg tőle ezt a kommunikációt, sem a lelkészek, sem a hívek...

Igen, mert ehhez ma élő, közvetítő emberek kellenek, akik átadják a tudásukat. Jézust nem utánozhatjuk. Ő erőt adó példaképünk. Én például hat éves koromtól legalább tíz nagyszerű tanítómát foglalom napi imámba. Pontosán meg tudom mondani, melyiküktől mit tanultam kapcsolatteremtés terén. Már nemcsak magán-és művészemberként hasznosítom kommunikációs tapasztalataimat: a lényeghez értem, képes vagyok átadni tanárként is eredményeim egy-egy részét.

Hogy érzi magát itt, ebben a közegben? Nekem állandóan az a félelmem, hogy mi, az egyház képviselőiben, idegen test vagyunk ebben a csillogó konzumvilágban. Van-e valami keresnivalónk itt Ön szerint?

Igen, mindenféleképpen, de nagyon szerényen és nagyon okosan. Itt jelenleg még a bölcsességre nincs igény. Itt feltétlenül okosnak is kell lenni...

Hogy érti ezt?

Mindnyájan ügyesnek születünk, okossá válunk, és végül bölcsességre törekedhetünk. Hol az egyik kerül előtérbe életünk folyamán, hol a másik. *Itt és most,* a Pólusban, bevallom: ügyes, okos, egészséges, tálentumos emberként is kicsit kiszolgáltatottnak érzem magam...A bölcsesség türelme segíthet a mai helytállásban.

Itt sajnós félbeszakadt az izgalmas beszélgetés, mert elkezdődött az „okos és bölcs” munka. Levente Péter ezúttal is sikerrel „kopogtatott”. Megtalálta a kulcsot az érdeklődő gyermekek és rajtuk keresztül a szülők szívéhez is... A Pólusban is! Valóban érdemes lenne többet tanulnunk Tőle is...

K. D.

MM-INTERJÚ

Nem normális – vagy keresztyén...? - bemutatjuk a Keve Társaságot

„... kicsiben indul, de Isten nagyvá teszi...”

Szinte látom, amint az Olvasó cinikusan csóválja a fejét e kifejezés hallatán: „keresztyén üzletember”. Mintha itt valami nem stimmelne. S valljuk be, ez a kételkedés – részben – jogos is. Hiszen a rendszerváltás óta eltelt majd’ egy évtized alatt azt láttuk, hallottuk, tapasztaltuk, hogy az üzleti élet korrump, a milliós csalások, kétes tranzakciók, a bankvilág bűvészmutatványai napihírré váltak, s ami még nagyobb baj: átment a köztudatba a mentalitás, mely szerint *„aki vinni akarja valamire, az manapság nem is lehet becsületes.”* Az az üzletember tehát, aki betartja az adó- és vámszabályokat, aki nem a gazdasági „kiskapukon” át közlekedik, az a partnerei szemében „nem normális” vagy – keresztyén. Steiner Józseffel, a Keve Társaság ügyvezető igazgatójával arról beszélgettünk, hogy a jézusi úton járva is lehet tisztességes üzleti életet folytatni. Csak sajnos ez ma még Magyarországon nem általános...

- *Ha stílszerűek akarunk lenni, azt is mondhatjuk, ez egy nem mindennapi vállalkozás. Honnan származik az ötlete, a modellje ennek a kezdeményezésnek?*
- A múlt században Amerikában hívó üzletemberek egy csoportja elhatározta, hogy speciális missziót kezd meg az üzleti szférában dolgozók elérésére. A CBMC International nevű nemzetközi szervezet célkitűzése az volt, hogy megszólítsa az evangéliummal azt a réteget – gazdasági, politikai vezetők, bankárok, menedzserek -, amelyhez az egyházak sehogy másképp nem tudnak hozzáférni. Vallásos irodalmat, Bibliát nem olvasnak, keresztyén közösségbe nem járnak. Mivel maguktól nem jönnek, úgy érezzük, a mi feladatunk, azaz a mi küldetésünk, hogy utánuk menjünk. Mindenfajta misszió egy úgynevezett „célcsoportra” irányul: börtön-, kórházmisszió, stb. A Keve Társaság, az amerikai szervezet honi megfelelője, immár 7 éve működik Magyarországon, felvállalva ezt a missziói szolgálatot.
- *Hogyan történik ez a gyakorlatban? „Kintről nézve” ez a világ olyan zártnak és üzletcentrikusnak tűnik.*
- Épp erről van szó. A Keve Társaság tagjai – s hadd hangsúlyozzam: nem csak üzletemberekről, hanem főként keresztyén vezetőkről: tanárokról, mérnökökről, orvosokról, informatikusokról, kisvállalkozókról, más értelmiségiekről van szó – úgy adják át az evangéliumot, hogy azt tőlük, mint „hasonszórúektól” elfogadják. Tagjaink pontosan ismerik belülről is ezt a sokszor stresszes, túlhajtott világot, és egy lehetséges megoldást kínálnak: így is lehet, azaz így érdemes élni. Sok nyitott, egyensúlyt kereső ember van az üzletemberek között, megvan bennük az éhség, csak tudni kell megszólítani őket. Ez az első és legfontosabb cél.
- *Ön bizonyára rendelkezik a megfelelő szakmai háttérrel és hitbeli tapasztalattal...*
- Villamosmérnökként végeztem, az üzleti életben mérnök-menedzszerként dolgoztam. Ezen kívül pedig elvégeztem a baptista teológiát is. Most főállásban végzem a „Keve” igazgatói teendőit, az operatív munkát irányítom.
- *Milyen programjaik, összejöveteleik vannak?*
- Az imént említett első lépést, a megszólítást követően második lépcsőben szakmai szemináriumok, továbbképzések szervezésével nagyon is konkrét szakmai kérdésekbe integráljuk a Biblia üzenetét. Kéthetente rendezett klubösszejöveteleinkre az adott szakterület kiváló reprezentánsait hívjuk meg előadónak, s ezek a komoly keresztyén emberek bizonyágtételben is megfogalmazzák gondolataikat. Útmutatást adnak azokban a kérdésekben, ahol a vezetés és az üzleti élet konfrontálódik a Bibliával.

Igen hasznos és nagy érdeklődéssel kísért alkalmunk volt például a tárgyalástechnikáról vagy az idő-és célmenedzsmentről szóló szeminárium. Egy-egy ilyen alkalommal olyan hasznos tapasztalatcsere történik, melynek során igyekszünk „lefordítani” a Biblia örökérvényű eligazításait. Aki már járja ezt az utat, az elmondja, hogy milyen áldást nyer ezáltal, illetve milyen problémákkal kellett szembenéznie. Hogy egy példát is említsek: egyik vezetőségi tagunk a margitszigeti Bringó-hintó társtulajdonosa. Elmesélte, hogy megkereste az egyik üdítőital-cég, és engedélyt kért egy italautomata kihelyezésére. Ezt meg is kapta. Pár hét múlva a konkurens cég is megjelent, és komoly összeget ígért, ha felállíthatja saját automatáját – természetesen a másik cégé helyett. Nos, több napos fejtörés után tagtársunk az etikus megoldást választotta az anyagi csábítás ellenére, és az első céggel tárgyalt, eléjük tárva a helyzetet, hiszen eredeti ígérete hozzájuk kötötte. Ez csak egy kis történet arról, hogy igenis lehet becsületesen is vállalkozni. Más kérdés, hogy hazánkban ez még nem elfogadott, és nem is túl népszerű. S itt érkezünk el a Társaság harmadik célkitűzéséhez: szeretnénk az egymás közti üzletelés által tisztábbá tenni a gazdasági életet. Ez leginkább spontán módon történik.

- *Nos, itt még jócskán van tennivalójuk... Milyen sikereket, kudarokat élt meg a Társaság az elmúlt időszakban?*
- Komoly sikernek tartom azt a Hotel Intercontinentalban rendezett munkareggelit, amelyre a gazdasági-társadalmi élet csúcsvezetői – miniszterek, államtitkárok, rektorok, egyházi vezetők – voltak hivatalosak. Magunk sem reméltük, hogy ennyien – 43-an – eljönnek. Természetesen nem volt egyszerű, hiszen ezekhez az emberekhez levélben, telefonon jó esetben is csak a titkárságukig lehet eljutni. Mi személyes meghívással invitáltuk őket. Többen jelezték, hogy meg kéne ismételni a találkozót. Siker, hogy ezeket az „elérhetetlen”, magas pozíciójú vezetőket meg tudtuk érinteni az evangéliummal. S az is siker, ha közülük mind többen vallják: „Jobb vezető (üzletember) vagyok, ha a Bibliával összhangban élek.” Kudarcnak talán azt nevezném, hogy ez a nyitás csak most, 7 év után jött létre. Valamint hogy nagyon kevesen tudnak egyelőre a Társaság létezéséről.
- *Milyen egyházi vonalat képviselnek?*
- Úgy mondanám: mi egy felekezet közötti szervezet vagyunk, de a klasszikus protestáns egyházi irányzathoz tartozunk. Nem egy elit-klub a Társaság, sem a vállalkozók krémje, rendezvényeinken mindenkit szeretettel látunk. Levelezési listánkra is lehet jelentkezni, s aki kéri, annak díjmentesen megküldjük e-mailen heti kiadványunkat, a *Monday Mannat*
- *Nem találkoznak egyházi – világi részről némi fenntartással? Jézus és a gazdag ifjú történetére gondolok...*
- De igen, előfordul, hogy „gyanúsak” vagyunk. Ez addig tart csak, amíg meg nem ismernek minket. Mi nem kivonulni akarunk a világból, hanem teljesíteni a vállalt küldetésünket. Kicsiben indulunk, de hisszük: Isten ezt a szolgálatot is naggyá teheti.

K. D.

KITEKINTŐ

Szerkesztőségünkhöz sokféle külföldi folyóirat érkezik. Szeretnénk rendszeresen megosztani Olvasóinkkal egy-egy érdekesebb írás kivonatos fordítását. A karácsonyi ünnep során hallhattuk a jó hírt, hogy hosszú évtizedek után végre Kubában is szabadon ünnepelhették keresztyén testvéreink a világ Megváltójának születésnapját. De vajon, mit tudunk a kubai keresztyénségről? Az amerikai „The Lutheran” magazin cikke őket hozza közelebb hozzánk

A kis kubai evangélikus egyház 806 tagot számlál. Öt gyülekezetük, két igehirdetési helyük és nyolc lelkészük van. Épületeik nincsenek, mint ahogy lelkészképzőjük sincsen. A kubai evangélikus egyház kétarcú: egyik arcát az állami hivatalok és a külföldi delegációk felé mutatja, a másik arca börtönviselt lelkészeinek –sokszor könnyes – beszámolóí, s a gyülekezeti tagok egymással vállalt szolidaritása mögül sejlik elő. Mindkét arc hiteles – az amerikai embargó ellen, a nép javáért küzdő egyház és a mindennapokat krisztusi részvétellel megélő egyház képe ez egy olyan országban, amely sóvárog az örömmüzenet után.

Ismerkedjünk meg néhány tagjával.

A cocodrilo „egyházközség” – pár méterre a varázslatos karibi kékségtől – ingatlana 16 régi buszülés egy fakeretre erősítve. Fölötte egy szál villanyégő himbálódzik és szolgáltatja az esti istentiszteletek világítását. A századelőn kezdődött itt a gyülekezeti élet, de folyamatosságról nem beszélhetünk. A faluban általános gond az alkoholizmus. A kis gyülekezet lelkésznője, Dreidi Avila, párt éve még maga is ebben a csapdában vergődött, de Krisztus szeretete megszabadította. Hamarosan vállalta a gyülekezet szolgálatát, ahol az alkoholizmuson kívül gond a sok nemkívánatos terhesség és családi konfliktus...

A kubai evangélikus egyház püspöke Miguel Ebanks 15 évet töltött Castro börtöneiben. Járja a gyülekezeteket, hogy segítsen ébren tartani a törékeny reményt, és fáradhatatlanul közbenjár az amerikai evangélikus egyháznál a Kubát elszigetelő embargó feloldásáért...

Fordította: Szentpétery Mariann

Jó lenne, ha ezután Ők is helyet kapnának imádságainkban!

A missziói lelkész külföldi útinaplójából

„Gyökerkezelés”

Lehet, hogy sokakban kellemetlen emlékeket ébreszt a fenti cím. Pedig a gyökerkezelés nemcsak a fogászatban fontos, hanem az emberi kapcsolatokban, a missziói együttműködés területén is nélkülözhetetlen. Köztudott, hogy a Magyar Evangélikus Rádiómisszió gyökerei a távoli Északra, Norvégiába és Finnországba nyúlnak. A munka 1963-ban Norvégiából indult, majd később a finn testvéreink is felkarolták ezt a munkát. Ez a támogatás mind a mai napig él, s olyan friss gyümölcsei vannak, mint az egy éve megnyílt Evangélikus Missziói Központ Cinkotán. A Központ vezetőjeként meghívást kaptam, hogy egy-egy héten át számoljak be misszióink tevékenységéről norvég és finn gyülekezeteknek, missziói csoportoknak és szervezeteknek.

Oslo, Grensen 19

Régi hűséges rádióhallgatóinknak ismerősen cseng a fenti cím: évtizedeken át ez volt a rádióműsorok postai címe, ideérkeztek a Kelemen Erzsébetnek szánt levelek. Ma a Norvég Misszió szállodája működik a belvárosi épületben. Ezen a rádiómissziós szempontból „történelmi” helyen töltöm az első éjszakát. Másnap úgynevezett „munkareggelivel” kezdődik a hivatalos program: Rolf Heitmannal, a Norvég Izraelmisszió főtítkárával valamint Endre Fyllingsnes szerkesztővel találkozhatom. Ezúttal is a legmélyebb gyökereknél vagyunk, hiszen immár jó 35 éve a Norvég Izraelmisszió akkori főtitékára, Terray László indította el a rádiómissziókat. Most a további együttműködés a téma: hogyan lehetne „újraéleszteni” a Norvég Izraelmisszió munkáját hazánkban... Ennek a szolgáltatnak van már felelőse egyházunkban, Endreffy Géza, budaörsi missziói lelkész személyében, és Magazinunk is egyik fontos feladatának látja, hogy fórumot biztosítson ennek az igen kényes és izgalmas missziói szolgáltatnak.

Még 600 kilométer északra: Trondheim

Nincs sok idő a reggelire, indulni kell, hiszen közel 600 kilométeres autótút áll előttünk. Este már Trondelagban vár ránk egy gyülekezet. Az egyhetes bevetésre három fős csapattal indulunk: Martin Birkedal, a NOREA magazin szerkesztője, valamint Ingebjorg Berstad Top énekesnő társaságában naponként máshol tartunk előadást. A hosszú úton bőven van időnk beszélgetni: kiderül, hogy párhuzamosan több, hasonló kis csapat járja a gyülekezeteket. Ezek az előadókörútak biztosítják a missziói munka lelki, imádkozó bázisát, valamint az anyagi háttérének jelentős részét. A legtöbb norvég missziói szervezet, így a NOREA is anyagilag teljesen önálló és önfenntartó. A munkát nem államilag beszedett egyházi adó fedezi, hanem odaszánt életű emberek önkéntes adományaiból dolgoznak. Ezzel a támogató bázissal a mienkéhez hasonló missziói magazin jelenti a rendszeres kapcsolatot. Az évi 10 szám mellett nyáron és karácsonykor hallható információs anyagot kapnak a támogatók kazetta formájában. Bizony van még mit tanulnunk, fejlődünk... Többek között az előadások technikai előkészítése is modellértékű. Ezúttal a Magyar Rádiómisszió a főtéma. Martin barátunk komolyan felkészült „belölünk”: előadásaimat egy multimédiás „show” vezeti be. Computer vezérelte videóvetítő segítségével néhány percben láthatóvá és hallhatóvá válik misszióink három és félévtizedes története. Csak kapkodom a fejem: most Terray László hallom és látom a vetítövásznon, majd Magyarországról érkezett hallgatói levelek szólalnak meg... Megjelenik az új Missziói Központ tervrajza, megvalósult képe, majd felcsendül legújabb műsoraink szignálja... Igen, ez a professzionális PR-munka, amit igencsak meg kellene még tanulnunk itthon...

Természetesen a technika nem pótolhatja a személyes találkozást és bizonyágtételt. Így a multimédiás „show” után sem érzem, hogy felesleges lenne megszólalnom. Sőt, ellenkezőleg! Ajándék, hogy megszólíthatom azokat, akik talán évtizedek óta – névtelenül és ismeretlenül – hordozzák szolgálatunkat imádságban és anyagiakban egyaránt... Öröm, hogy válaszolhatok őszinte érdeklődésből fakadó kérdéseikre, és kifejezhetem meggyőződésemet: a több ezer kilométeres földrajzi távolság ellenére is egy ügyben, egy szolgálatban fáradozunk!

Távolban is „otthon”

Norvégiában tapasztalható valóság volt a távolság. Nemcsak földrajzilag (az ország 2000 kilométer hosszú!), de nyelvileg is. Egy hét alatt senkivel sem találkoztam, aki beszélte volna nyelvünket, így minden keresztyén vendégszeretet ellenére nem felejtettem egy pillanatra sem, hogy külföldön vagyok, idegen vagyok, aki csak közvetítő nyelv segítségével tud kommunikálni a helyiekkel. Mindezek után nem kis meglepetés volt az első finnországi előadás Keravában. Az, hogy a gyülekezet egyik lelkésze, Jussi Rytönen tökéletesen beszéli nyelvünket és így végre magyarul tarthattam meg előadásomat, még az érthető és kisebb meglepetések közé tartozott, hiszen ő Teológiánkon tanult ösztöndíjasként. De arra már igazán nem számítottam, hogy a hallgatóságból még jó páran beszélnek magyarul és megrendelik a bibliakazettánkat, többek között nyelvgyakorlás céljából is...

Újra bebizonyosodott, hogy Finnország azon ritka országok közé tartozik, ahol magyarként nem kell idegennek éreznünk magunkat... Ezt a családi melegséget tapasztaltam a hivatalos tárgyalások során, akár Hyvinkää-ben, ahol rádiómissziós partnerünk, a „Sanansaattajat” („Hírvivők”) Igazgató Tanácsának ülésén vehettem részt, akár Helsinkiben, ahol Finn Egyház Központjában fogadtak, akár a Finn Lutheránus Misszió (FELM) tett látogatás során. Szinte szimbolikusan éreztem, hogy Kirsti Mauranen, a FELM európai és latin-amerikai munkaágának igazgatónöje egy nepáli étterembe hívott meg vacsorára a Bajor Misszió igazgatójával, Hermann Vorländerrel együtt. Ő régi ismerősünk és jó barátunk, ha úgy tetszik: Bálint Zoltánék főnöke, aki másnap indult Szentpétervárra egy közös finn-német missziói munka ügyében. A misszió valóban határátlépés, ahol mindennapos élmény, hogy közös Urunk közös szolgálatában lehetünk együtt...

Radio Dei – „Isten bolondjaival”

A gyülekezetlátogatások mellett (Kerava, Tampere, Imatra, Vehkalahti), egyik legnagyobb élményem a Helsinkiben működő keresztyén rádió megtekintése volt. Már Norvégiában tapasztaltam, hogy milyen nagy lehetőség rejlik a helyi rádióadókban. Ott több helyen jártam olyan gyülekezeti házakban, ahol önkéntesek lelkes missziós csoportja rádióstúdiót rendezett be, hogy sajátgyártású műsorokkal lássák el, a helyi rádióadókat. Norvégiában úgy alakult a fejlődés, hogy több helyi rádióadó csődbe jutott. Nem egyszerűen anyagi okok miatt, hanem főleg azért, mert kiderült, hogy valójában nincs sajátos mondanivalójuk, s így hallgatottságuk se. Ezeket a „gazdátlan” sugárzási lehetőséget igyekeznek kihasználni a helyi gyülekezetek elszánt missziós csapatai... Érdemes minderre odafigyelni, ki tudja, mit hoz a magyar médiavilág fejlődése?

Arra viszont egyenesen fel kell figyelni, ami Helsinkiben indult el: a Radio Dei (Isten Rádiója) 24 órán sugároz keresztyén gyökerű programot. A bátor vállalkozás kulcsa egy odaszánt életű hölgy, aki magát ironikusan csak „Isten bolondjának” nevezi... A vele készített interjú Tagai Péter technikusunk fordított le a „Sanansaattajat” havi lapjából:

A Radio Dei igazgatója Kirsi Rostamo, mennyire kell bátornak lennie annak, aki keresztyén rádiót alapít?

Egyáltalában nem kell bátornak lennie. Csak Isten „bolondjának” kell lennie, ez mindig segít az ügyben...

Miért alapította a Radio Dei-t?

Több éve érlelődő vízióm ez. Jött a kényszerhelyzet, az utolsónak tűnő lehetőség a rádióalapításra. Bár sehonnan sem jött anyagi támogatás, mégis mindent egy lapra tettem föl...

A Rádió vezetése mellett műsorokat is készít. Mit szeretne adni a rádióhallgatóknak?

Szeretném, ha műsoraim segítségével az Isten törvényén keresztül szembesülnének az emberek bűneikkel, az evangéliumon keresztül pedig Krisztussal, a kegyelemmel. Evangéliumi teológiát vallok és korábban is evangéliumi munkában dolgoztam. Célom, hogy a törvény, az evangélium, a kegyelem valamiképpen „egy csomagba” kerüljön.

Milyen terveik vannak a jövőre?

Kérelmet adtunk be működési engedélyre Helsinki mellett Turkura és Tamperére is. Szeretnénk, ha rákerülhetnénk az internetre is, ami azt jelentené, hogy az egész világon hallgathatóvá válnának programjaink. Ez még csak egy álom, de a tervek, határidők már papírra lettek vetve...

Mikor lesznek újabb keresztyén rádióállomások Finnországban?

Remélhetőleg megkapom a kért engedélyt és így a Radio Dei lánccá fejlődhet. Természetesen a Radio Dei-n kívül lesznek még egyéb helyi rádiók is. A Radio Dei másutt is felkeltette az érdeklődést a keresztyén rádiózás iránt Finnországban. Tudom, hogy „Isten bolondjai” máshol is meg fognak jelenni...

Kirsi Rosamo utolsó mondatához kapcsolódik az a reménységem, hogy „Isten bolondjai” nálunk is megjelennek, sőt, talán már meg is jelentek...

Az „északi vonal” mellett ápolni kell a reformáció hazájába nyúló gyökereinket is. Ezért is örültem nagyon, hogy első ízben meghívást kaptam a német evangélisták évenkénti konferenciájára, amit ezúttal a bajorországi Hesselberg evangélikus népfőiskolájában tartottak.

Már a konferencia meghívó szórólapja izgalmas témákat ígért. Ízelítő az „étlapról”:

Gyülekezetépítés – kell-e még egyáltalán evangélizátor?

Az evangélizáció módszertani sokszínűsége az Újszövetségben és napjainkban.

Az evangélizáció jelentősége a változó népegyházban.

Az evangélizáció sürgőssége

Mivel az evangélizáció lényegéről, szükségességéről, módszereiről, személyi feltételeiről nálunk is igen csak megoszlanak a vélemények, szeretném megosztani Olvasóinkkal Martin Brändl tübingeni lelkész kolléga előadásának hét pontját. Lehet vele vitázni, hozzászólni, kiegészíteni...

- 1. Az evangélizáció határokon átlépő, nyilvános meghívás a Jézus Krisztusban való hitre. Ez a meghívás első sorban olyanok felé irányul, akiknek még nincsen személyes kapcsolata Jézus Krisztussal. Ugyanakkor az evangélizáló igehirdetés a már keresztyének felé is fordul, hogy hitükben erősítse őket.***
- 2. Az evangélizáció a megszólítottakat célozza meg. Komolyan veszi a megszólítottak élethelyzetét és ahhoz kapcsolódóan szólaltatja meg az evangéliumot.***

- 3. Az evangélizáció Jézushoz hasonlóan kíván megérkezni az emberek életterébe, világába.**
- 4. Az evangélizációban az embereket részesítenünk kell az evangéliumban és saját életünkben. Meg kell tanulnunk az Újszövetségből, hogy az hitkérdések egyben életkérdések, és az életkérdések egyben hitkérdések.**
- 5. A hitet személyesen lehet csak továbbadni szociális kapcsolatokon keresztül. Missziói tevékenységünk hatásköre egybeesik szociális kapcsolataink körével.**
- 6. Aki ma másokat akar hitre hívni, annak meg kell tanulnia a hitről személyesen, életközeli és becsületesen szólnia.**
- 7. Az evangélizáció hordozói olyan meghívó gyülekezetek, melyeknek misszióilag érzékeny munkatársai, vendégszerető helyiségei, eleven házi közösségei és hívogató istentiszteletei vannak.**

Vajon melyik pont érint minket a legérzékenyebben? Hol a legnagyobb a deficit? Mi a helyzet a mi házunk, egyházunk, gyülekezetünk táján az evangélizációval kapcsolatban?

Várjuk leveleiket!

Gáncs Péter

MEGHÍVÓ

Az Evangélikus Külmissziói Egyesület február 20-án, szombaton 10-15 óráig tartja évi közgyűlését missziói nap keretében a Deák téri gyülekezet nagytermében.

10:15 - Megnyitó áhítat: Bolla Árpád

10:40 - Közgyűlés: elnöki jelentés – Bolla Árpád

pénztárosi jelentés – Ihrig Dénes

számvizsgálói jelentés – Molnár Gyuláné

javaslatok megtárgyalása, szavazások

misszióba készülő testvéreink bemutatása

12:30 – szerény ebéd, kávé

13:30 – Az egyetemes missziótörténet kiemelkedő eseményei – Keveházi László előadása

14:30 – Befejező áhítat

Erre az alkalomra az Egyesület tagjait feltétlenül elvárjuk, de szeretettel hívunk minden érdeklődőt!

Az EKME Vezetősége

„Az ébredés ébreszt, a teológia tanít, az egyház pedig teszi a dolgát.”

„...MEG KELL TANULNUNK KRISZTUST...”

Látogatóban Balikó Zoltánnál –

*Sajnálatos tény, hogy fogyatkozik egyházunk. Azzal mindenki egyetért, hogy Isten népe nem fejezhető ki még a legpontosabb statisztikai számításokkal sem: egyedül az Úr tudja tanítványainak számát. Az isteni „nyilvántartás” rejtve van előttünk, mégis léteznek adatok, melyeket nem hagyhatunk figyelmen kívül, ha felelősen gondolkodunk egyházunk jelenéről-jövőjéről. Óvatos becslés szerint a hazai evangélikusok száma alig haladja meg a 300 ezer főt. Az ébredés, evangélizáció, a Szentlélek lélekmentő munkája fordíthatja meg e folyamatot. **Balikó Zoltán** nyugdíjas evangélikus lelkészt erről kérdeztük pécsi otthonában.*

● **Kezdjük talán egy kis szómagyarázattal: mit kell érteni az ébredésen?**

● **Az ébredés az egyház lelki megújulása, ami nélkülözhetetlen a továbbéléshez. De több is annál: nemzetmentéssé kell válnia! Isten csodálatos munkálkodása, hogy mindig akkor adja, amikor a legnagyobb nyomorúság van a földön személyi, egyházi és világszinten egyaránt. Ma hihetetlen intenzitással jelentkezik az emberekben a transzcendencia utáni vágy. Ezért tudja a „művelt európai értelmiséget” olyan könnyen becsapni, rabszíjra fűzni ennyi hamis vallási közösség, szekta, ún. „egyházpótlék.” Mi a megoldás? Éppúgy, mint régen, a '40-es években, ma is csak egy járható út létezik: az ébredés útja. Enélkül lehetetlen továbblépni, változtatni! Az ötven évvel ezelőtti ébredés hatása túlzás nélkül ma is érezhető, aktuális, hiszen napjainkban is ebből élünk.**

● **Mi az összefüggés teológia és evangélizáció között?**

● **Az egykori ébredés együtt indult a teológiai megújódással. Az evangélizáció rászorul a teológiára, mert ha nem hagyatkozik rá, könnyen félrecsúszhat, és hangulati elemekre fog építkezni. Röviden: érzélgős lesz. Ahogy nincs igazi evangélizáció teológia nélkül, akképpen nem létezhet teológia sem evangélizáció nélkül. A kettő pedig adja a fiatal szolgálattevőket, akiknek a szívében lobog a láng, és pontosan tudják, mi a dolguk. Nem hajlandók látszateredményekkel megalkudni, hanem mindig szem előtt tartják a reformáció jelszavát: csak az evangélium, csak Krisztus, csak a kegyelem, csak a hit, csak a Szentírás. Krisztus növeli és erősíti az új embert és az új hitet.**

● **Létezik-e ma evangélizáció, illetve mi a véleménye a mai evangélizációs kísérletekről?**

● **A legfontosabb talán az, hogy nem az érzelmi befolyásolás eszközeivel kell hatni az igehallgatókra. Ha az evangélizálás ebben merül ki, akkor nem marad más apró, kezdeti jelnél. Az embereknek meg kell ismerniük, **meg kell tanulniuk Krisztust**, hogy tudják, kiben hisznek, mit hisznek! Pásztorokra van szükség. Az evangélizáció és a pasztoráció úgy függ össze, mint hit és szeretet. Mi lesz velünk, ha semmi pásztori munka nem követi az evangélizáló kezdeményezéseket? Fontos az utómunka gondos előkészítése is, vagyis hogy kihez küldhetjük azokat, akik valami módon Isten közelébe jutottak. Hol van ez a fajta törődés a mai evangélizációs munkában?! Azt gondolom, jóval nagyobb hangsúlyt kell fektetni erre a területre. Egyébként pedig vallom, hogy az ébredés mindenestől a Szentlélek műve, a helyszínektől, dátumoktól, igehirdetőktől kezdve egészen a tematikáig.**

● **Mit tehetnének napjainkban a teológusok, a lelkészek, a gyülekezeti tagok az evangélizáció ügyéért?**

● Egyszerű a válasz: az ébredés álljon „imalistájuk” első helyén. Emellett persze ma is nagy, mondhatnám nélkülözhetetlen szükség lenne olyanokra, akik szoros keresztény szeretetre, barátságra, nagyon mély lelki közösség megélésére törekednek úgy, mint egykor az 1931-es Baráti Mozgalom tagjai. Az egyház evangélizáció, ébredés nélkül nem tud létezni. Az evangélizáció a legbiztosabb mérőeszköz. Mutatja, milyen az egyház, hogy gondolkodik az egyház népe, mire tanítják a gyülekezeteket. Az evangélizáció elárulja, hogy az egyházban van-e láng, van-e tűz, és azt is, hogy ez növekedőben van-e vagy éppen alszik, és csak parázs pislákol a hamu alatt. Nem csak propaganda, sajtó, média szükséges, hanem az, hogy a Szentlélek munkálkodjék. Kell imádság, evangélium, a Lélek vezetése, a szolgáló szeretet és mindaz, ami ebből fakadhat és vele járhat. Nincs, ami ma fontosabb lenne népünk és ifjúságunk számára.

Gazdag Zsuzsanna

NÉVJEGY:

Balikó Zoltán 1917-ben született, teológiai tanulmányai elvégzése után, 1940-ben püspöki segédlelkész lett, majd Érden szolgált. 1942-től tábori lelkész volt, a hadifogságból szabadulva 1946-tól Monoron végzett helyettes-lelkészi szolgálatot. Ezután utazó evangélizáló lelkész lett. 1949 és 1959 között a Diósgyőr-Vasgyári gyülekezet lelkésze volt, majd a pécsi gyülekezetben szolgált és szolgál ma is nyugdíjas lelkészként.

MISSZIÓI KÖRÖK A KÜLMISSZIÓÉRT

Hazai egyházunkban sokfelé végeznek szorgos és gyümölcsöző munkát missziói körök, csoportok. Sorozatunkban azért mutatjuk be őket, hogy tanuljunk egymástól, példákat kaphassunk és bátorítsunk másokat is. Köszönettel vesszük a további beszámolókat is.

Elsőként a nyíregyházi ÉLIM Missziói Körének munkáját mutatjuk be az olvasóknak. Az ÉLIM Gyermekotthon 1920-ban kezdte működését a FÉBÉ diakonissza intézet keretében. 1951-ben az Országos Egyház vette át és értelmi fogyatékosok otthonaként foglalkozik a rábízottakkal. Igen jó kapcsolata van a gyülekezettel. Kápolnájában minden vasárnap együtt ülnek a gyülekezet tagjai és az otthon lakói. A gondozott leányok felnőtt korukban is ott maradnak, mert ez nekik biztonságot jelent. Nagy családként élnek tehát együtt, isten kegyelmét, szeretetét kérve.

Az otthon vezetője Bogár Ágnes így számol be a missziói köréről:

„Missziói imaóránk dr. Bálint Zoltánék első missziói útjához (1985 - Zimbabwe) kapcsolódva kezdődött. A gyermekotthon lakói, munkatársai, gyülekezeti tagok, barátok, rokonok imaközössége minden hónap első vasárnapjának délutánján gyűlt össze. Majd lassan szélesedett a kör, és most kapcsolatban vagyunk a Liebenzelli Misszióval, a Dobos Károly vezette Lepramisszióval és az Ev. Külmissziói Egyesülettel. Általában 25-30 hűséges ember jön el egy-egy alkalommal, de amikor külföldi misszionárius látogat el hozzánk, 80-100 fő is találkozik. Megfordult körünkben többek között Joachim Klemann (Burundi), Seija Kuronen (Marseille), Sabine Wiegmann és tanzániai vendége, valamint Bálint Zoltán is, hazai körútja során.

Imaóráinkra meghívjuk a különböző felekezeteket. Egyszerű alkalmainkon körlevelekből, missziói újságokból tartunk felolvasást, megbeszélést, s közös imádsággal fejezzük be az együttlétet.

Az ÉLIM-ben élők világa látszólag zárt világ, de valójában a mindennapi áhítatokon is elhangzó imádságok a külmisszióban dolgozókért, és az ide betérő sok vendég nyitottá is teszi azt. Kérjük a testvérek imádságait továbbra is."

Marseille-ből az arabok között misszionáló Seija Kuronen finn testvérünk imádságainkat kéri, hogy

- *minden szolgálatukban Isten akarata valósuljon meg,*
- *a Biblia körüli együttlétek döntésre vigyék a bizonytalankodókat*
- *a mohamedán böjt (ramadán) idején arab barátaik megnyissák szívüket Isten igéje előtt*
- *a misszionáriusok idején találkozásánál bölcsen tervezhessék meg a további feladatokat*
- *Isten világítsa meg az arab gyermekek értelmét és lelkét az evangélium fényével.*

Mindenkinek szívből köszönik a velük való tusakodást, áldást kívánnak a misszió barátainak az új esztendőre!

Mi volt előbb: templom vagy misszió?

Egy templom megépítése, bárhol történjék az országban, sohasem egy-egy gyülekezet magánügye, de mindannyiunké. Az egész egyházé. Mert az esemény azt szemlélteti, hogy olykor megfordul az ismerős sorrend: meglévő templomhoz missziót keresünk. A budahegyvidéki példa az egyház épülésének ezt a rendjét feltételezi: "kezdetben volt" a misszió, majd megszületett, élni kezdett a gyülekezet és a közös igény, akarat eredményeképpen megformálódott, megépült a templom. A "prototípus", az első templom sohasem téglából épül, de a lélek szikláiból: *"Járuljatok őhozá (Jézus Krisztushoz) mint élő kőhöz és ti magatok is mint élő kövek épüljétek föl lelki házzá" (1Pét 2,4-5).*

Templomok ott épülnek és újulnak meg, ahol emberi életek megújulnak és megmarad a hívő ősök igénye, akarata. Korábbi szolgálati helyemen, Mezőberényben, a törökdúlás utáni idők kietlen, elmocсарasodott vidékén megtelepedett német és szlovák ajkú evangélikusok eleinte együtt, egy épületben tartották istentiszteleteiket. Rövid idő múlva azonban külön-külön templomot építettek maguknak. Bevándorlók voltak, nem sok mindent hozhattak magukkal, jószereivel csak a hitüket. A határon, ha tudták volna, nem hitték volna el a vámkatonák:

az útipoggyász mellett élő kövek érkeztek a szekereken...

Sokak számára egyház és gyülekezet olyan elmocсарasodott vidékhez hasonló, melyre építeni még a jézusi példabeszédben említett homoknál is nagyobb oktalanság (Mt 7, 24-27). Nem egyedi, budahegyvidéki jellegzetesség a mocsarakat lecsapolni igyekvő Belmissziói Bizottság

és Diakóniai Munkacsoport működése. Segítenek, hogy a távrolól érkezők be tudjanak épülni a gyülekezetbe és kórházi betegek, nélkülözők ne érezzék magukat elfelejtve, egyedül. Templomok mindig missziói látásmódból születtek: van értelme a szolgálatnak, mert a homok alól kitűnik már a szikla. Mennyire más az Alföldön az utca szintjén nézni vagy felmenni a templomtoronyba! Messze vidékek, fényes távlatok tárulnak fel a szemlélődő előtt. Látszik a templomig vezető út és a mérföldkövek mintha közelebb sorakoznának egymáshoz.

A missziói látásmód olyan, mint amikor templomtoronyból széttekint az ember.

Mit jelent ez? A kicsiny mustármagot, *"melyet fog az ember és elvet a földjébe. Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor fel nő, nagyobb minden veteménynél"* (Mt 13, 31-32). Jelenti az elgurult fillér, elkallódott életek, "eltűntnek nyilvánított" evangélikusok észrevételét. Keresztelési, konfirmációi anyakönyveink sok gyülekezetünkben mára olyan erszényekhez hasonlítanak, melyekből kigurultak a drahmák. Hiába hívogatják őket a szószékekről hétről-hétre - a homályból maguktól nem bújnak elő. Venni kell a fáradságot, utánuk kell menni, le kell értük hajolni. Nem szégyen, ha keresés közben a fehér mandzsetta kissé bepiszkolódik...

Amikor az alapkö-letételen szokásos kalapácsütésekhez lehajoltunk, mozdulatunk ezt is jelképezte: "lehajolni" és benézni azokba az utcákba, otthonokba ahol elgurult drahmák, eltűnt hitek, elveszett életek várják, hogy valaki megtalálja és kifényesítse őket. Nem arany kegytárgyak, de ezek a ragyogó keresztény életek tehetnek kincsestárrá templomot és gyülekezetet. Budahegyvidéken érettük történik a misszió, melynek méltó otthonát kívánjuk a közeljövőben megteremtteni, egyházunk támogatásával és Isten segítségével.

Hiszen Ő valóban még a kövekből is képes magának fiakat támasztani.

Bácskai Károly

NAPRAFORGÓ – nem csak Gyermekeknek

MADÁRETETŐ, vagy MADÁRIJESZTŐ ?

A madarak szemében meglehetősen következtelenek vagyunk mi, emberek. Abban a kertben, amit most hótakaró borít, etetőházikókat állítunk fel, tálcákon kínáljuk apró barátainknak a különböző magokat, madárkalácsot. Jönnek is csapatostól, egymást hívogatva. Ám ugyanebben a kertben néhány hónap múlva, amikor már veteményeinket féltjük, színes maskarába öltöztetett seprűnyelek fognak díszelni, hogy a madarakat, amelyeket télen kertünkbe szoktattunk, eljesszük. Mert a magot, amit **nekik** teszünk ki télen, megehetik. De a magot, amit fáradtságos munkával **magunknak** vetettünk el, jobb, ha elkerülik. Ahol télen madáretető áll, oda nyáron madárijesztőt állítunk. Ember létemre jól tudom, miért van ez így. De madárésszel ki lehet-e igazodni rajtunk? Miközben szárnyas barátaimat szánom, eszembe jut egy kérdés, amely évekként ezelőtt élesen hasított belém: madáretető, vagy madárijesztő az életed? Milyen a jelenléted a többi ember számára: kedvet ébresztasz másokban is a hithez, a keresztyén élethez, vagy magadra húztál egy életformát, hogy megfelelj az elvárásoknak? Mindenkiről kialakul valamilyen vélemény. Legtöbbször az első megjelenés, a bemutatkozás, az ismeretség első órái alapján meghozzák felettünk az ítéletet, amit aztán évekként sem tudunk magunkról levetkőzni. Lehet, hogy mosolyogva lépsz be valahová, és előre megfogalmaztad a mondanivalódat, megtervezted hangszínedet, mozdulataidat, hogy szimpatikus légy. Mégis madárijesztőként hatsz, mert nem sugárzol a békét, hanem szerepként eljátszod, magadra aggattad egy időre. A madárijesztő ruhája lehet szép, színes, és mégis nevetséges, mert a seprűnyél nem arra való, hogy felöltöztessék. Ha belül nincs béke, szelídség, bölcsesség, türelem, (és sorolhatnám még Jézus tulajdonságait), akkor kár kívülre felöltetni. Cifra madárijesztő leszel.

De lehet, hogy nem terveztél semmit, magadat adod, természetes vagy. Még nem tudod, mit fogsz mondani, hogyan viselkedsz, de mivel él benned Jézus, azt fogják mondani: **"Ebben az emberben van valami"** - és milyen igazuk van!

Madáretető lettél, aki semmi mást nem tesz, csak tartja a magot, amit elrejtettek benne, és engedi, hogy a magból mások is táplálkozzanak. A madarak nem a madáretetőtől vannak elragadtatva. Nem tesznek különbséget az "összkomfortos" festett, faragott házikók és a kivágott műanyagflakonok között. A mag a lényeg, ami benne van. Rejtesz-e magot? Milyen magot rejtesz? Igemagot, az új élet magját, növekedő csíráját? Jézus él benned? Ő érdekes lesz mindenkinek, akik közt forgolódsz. De a Jézus-utánzás belső változás nélkül nevetségessé, madárijesztővé tesz, s közben magadat is becsapod.

Máté evangéliumában ez áll: **"Ez kisebb ugyan minden magnál, de amikor felnő,... és fává lesz, eljönnek az égi madarak és fészket raknak ágai között."** (Mt 13,32) Aki Isten országának magját hordozza, számíthat csipegető-csipkelődő madársereg: olyanokra, akik éhesen és őszintén kérdeznek és olyanokra is, akik kötekedve próbálgatják, valóban az vagy-e, akinek látszol, valóban eleség-e, amit kínálsz. De hiszen a madáretető erre való.

A madáretetés egyik aranyszabálya, hogy ahol egyszer eleséget kínáltunk a madaraknak, ott mindig lennie kell tápláléknak. Ugyanott ne álljon néhány hónap múlva madárijesztő!

Ez a szabály keresztyénségünkre is érvényes: ne legyünk hangulat-keresztyének, akik mindaddig bájosak, amíg valaki érdekes számunkra, amíg kihalásszák, megnyerik, aztán az első lelkesedés múltával már nincs mag, nincs szeretet, nincs érdeklődés.

A tél és a nyár váltja egymást. Kertjeinkben is változnak madarakhoz-viszonyulásunk eszközei. Most etetjük, majd riasztjuk őket. De ne változzon Istenhez való kapcsolatunk. Ne változzon maggal teli szívünk újra üressé, ne változzon Jézust hordozó életünk ismét maskarával díszített, de belül kőkemény és otromba madárijesztővé.

NÉZŐPONT

Induló új rovatunkban aktuális missziói kérdésekkel kapcsolatban szeretnénk különböző véleményeket megszólaltatni. Reméljük, hogy Olvasóink is hozzászólnak ezekhez a vitatott kérdésekhez - ki-ki a maga sajátos nézőpontjából...

MIT ÉRTEK KÜLMISSZIÓ ALATT?

A keresztyén misszió sokrétű, sokarcú szolgálat. Végzésére mandátumunk van urunktól, Jézus Krisztustól. Ezzel mindnyájan egyetértünk.

Régebben egyértelmű volt a belmisszió és külmisszió szó használata is. Ma már kommunikációs zavart okozhat. Ezt számomra nem tisztázza törvénykönyvünknek „Az evangélizáció és misszió általános kérdései” című fejezete. Idézem: *„Az egyház ébresztő evangélizációval fordul az egyháztól eltávolodottak, belmissziós szolgálattal a hazai nem keresztyének, külmissziós felelősséggel pedig a külföldi nem keresztyének felé.”*

A valóság mást mutat. Egyházunk ébresztő evangélizációval fordul „alvó” hívei felé. Belmissziói szolgálatot végez az egész emberért, annak testi, lelki, szellemi egységében. Külmissziót a szó hagyományos értelmében nem végez. Minek tartom akkor Dr. Bálint Zoltánék Pápua Új-Guineában végzett szép szolgálatát? Lehet mind a három, egyszóval: misszió. Megosztani, továbbadni, Istentől kapott lelki, szellemi, anyagi javainkat, ahogyan erről bizonyoságot tett tavalyi hazai előadó körútján. Imádkozzunk értük és mindazokért, akik bárhol a világon missziói szolgálatot végeznek.

Számomra a külmisszió itt és most, ahol a tömeg „belülről lett pogány”, a misszió az az ága, ami az egyházon kívüliek Krisztushoz térítésére irányul. Nem kell külföldre utazni ahhoz, hogy ezeket az embereket megtaláljuk.

Amint olvashattuk, törvényünk másként fogalmaz. Úgy gondolom, még egyszer át kellene gondolni ezt. Törvényeink betartása mellett nagyon fontosnak tartom, hogy azok ne váljanak „papiros pává”, mert *„a betű megöl, a Lélek pedig megelevenít.” /2Kor 3,6/.*

Zárószóként idézem Ignátiosz metropolita gondolatait: *„Szentlélek nélkül távoli az isten, Krisztus a múlté, az evangélium holt betű, az egyház egyszerű szervezet, a misszió propaganda... De Őbenne a kozmosz felemelkedik és nyögve szüli az országot, a feltámadott Krisztus itt van, az evangélium életerő, az egyház szentháromságos közösség, a misszió pünkösöd.”*

Krisztus Urunk segíts meg!

Bolla Árpád

**Az Ev. Külmissziói
Egyesület elnöke**

ÚJ SZÍN AZ EGYHÁZBAN

Kérjük, most kivételesen azok az olvasók se lapozzanak tovább, akik nem elkötelezett hívei a női egyenjogúságnak, az emancipációnak, hiszen nem erről lesz szó. Nem is a külföldön egyre elterjedtebb – erősen vitatott, sőt bírált – „feminista teológiáról”. Csupán hírt szeretnénk adni egy új kezdeményezésről, a misszió egy eddig kevésbé gyakorolt formájáról. Brebovszkyne Pintér Márta lelkész az alábbiakban bemutatja ezt az új szolgálati területet.

- Nem előzmények nélküli a Női Misszió Osztályának megalakulása. Közvetlen elődje az a Női Bizottság volt, amely több alkalommal szervezett már találkozót, **csendesnapokat**, '97 nyarán pedig konferenciát rendezett az egyedülálló anyák és gyermekeik számára. A női misszió szervezett formában való megjelenése csak válasz egy létező igényre, arra, hogy az egyháztagságunk jelentős részét kitevő asszonyok élete, szolgálata nagyobb figyelmet kapjon. Külföldön egyébként már korábban felismerték ennek a réteg munkájának a szükségességét. A német és északi testvéregyházakban sikerrel működnek különböző nőszervezetek. A másik ok, amiért fontosnak érzem a női misszió hazai megindulását, az a tapasztalat, amelyet vidéki lelkészként szereztem. Gyakran találkoztam olyan asszonyokkal, akik sajátos – női múltjukból eredő – kérdéseikre, problémáikra keresték volna a választ a gyülekezeti alkalmon, de a férfiak közt nem mertek előhozakodni hitbeli gondjaikkal. Esetleg nem kaptak kielégítő feleletet a lelkésztől. Szükséges alkalmakat teremtenünk, hogy az asszonyok együtt találhassák meg Isten Igéje útmutatása nyomán a hétköznapiakat terhelő, vagy egész egzisztenciájukat kínzó kérdéseikre a válaszokat.
- A nők szolgálatukkal színesítik az egyház életét, de sajátos gondjaikra is oda kell figyelniük. **Munkatársaimmal együtt – akik között vannak lelkésznők, papnők, sőt püspökné is – részletes munkatervet dolgoztunk ki az 1999-es évre. Mindannyian egyetértünk abban: az egyház léte a misszió.** Három területen kívánunk munkálkodni. Egyrészt a gyülekezetekben élő asszonyokat, női csoportokat szeretnénk aktivizálni szervezettebb szolgálatra. Óriási feladata van Isten népének. Az Evangélium megélése és terjesztése. Ez a küldetés ránk, nőkre is **bízott**: a misszió asszonyok által is kell hogy folyjon. Másrészt szeretnénk a női misszió szolgálatán keresztül elérni a társadalom, vagy éppen az egyház periferiáján élő nőket. Karöltve más, nemcsak egyházi szervezetekkel akarunk karitatív munkát végezni. Harmadsorban pedig azt akarjuk, hogy a Budapest Üllői úti 24. Irodaépületének 17-es szobája az evangélikus nők bázisa legyen. Ahová jöhetnek gyülekezeti tagok, papnők, lelkésznők kérdéseikkel, kéréseikkel, gondjaikkal, örömeikkel, terveikkel. **Ahol az egyházunk struktúrájában, nagy testvéri közösségében otthon lehetnek.**
- Nemzetközi ismereteimet a nőszervezeti munka területén a Lutheránus Világszövetség Női Osztályának kelet-közép-európai koordinátoraként szereztem. A WICAS-nál (Women in Church and Society - Nők az egyházban és társadalomban) betöltött tisztségem révén tapasztaltam, hogy a nyugati egyházakban a nőmozgalmak időnként arányt tévesztenek, mert pozíciókért, „hatalomért” küzdenek. Nekünk semmiképpen sem ez a célunk. A saját utunkat kell megtalálnunk. A cél pedig nem lehet más, mint a Krisztus ügyéért való szolgálat. Ezért hordoz számomra mély üzenetet a WICAS egyik emblémája, a megdöbbentő costa-ricai kereszt, melyen egy asszony van jelképesen keresztre feszítve. A Krisztust követő nő hajlandó keresztre feszíteni magát otthona békéjéért, az életért. Ez minden szolgálat titka.
- Az idei esztendőben először is szeretnénk tudatni, hogy vagyunk, létezők. Tavaszra tervezzük egy Hírlevél kiadását. Mint a munkaág felelőse, ez év során elkezdem az egyházmegyéik lelkészi közösségeinek látogatását, hogy tájékozódjak és tájékoztassak. Női klubot, munkatársi szemináriumot, és országos nőkonferencia szervezését is felvettük a munkatervünkbe. Célunk az, hogy egy igazi, segítő közösség alakuljon ki. S ami még fontosabb: az ügyet hordozó közösség. **A misszió akkor „megy”, ha ott van mögötte az imádságos háttér.** Hiszen az eredmény nem emberi erőfeszítésen múlik. Ezért számítunk a Missziói Magazin olvasóinak imádságára is. Hiszem, az Úristen állított erre a helyre, hogy lelkésznőként a nők érdekében fáradozzak.

Kedves (nem csak nő) Olvasónk! Mi a véleménye, valóban nem fordul kellő figyelem a nők felé egyházi, gyülekezeti szinten? Szükséges-e a misszióknak ez a speciális formája, s ha igen, milyen téren várna el konkrét segítséget? Hol vannak érzése szerint azok a fehér foltok, melyeken az egyháznak tennivalója, küldetése van a nők felé? Kíváncsian várjuk leveleiket ezzel a témával kapcsolatban! (A szerkesztők)

Taní a missziótörténet

"Rabbi" John Duncan és a magyarországi ébredés

Hogyan kapcsolódik össze egy szinte ismeretlen professzor neve és a híres, hatalmas erejű század eleji ébredés?

John Duncan 1796-ban született Glicomstonban, egyszerű, hívő családban. Édesapja cipész volt, az Original Secession Church tagja. A sok gyermek közül egyedül John maradt életben, de ő is gyenge fizikumú volt. Kisgyermekként himlős lett, melynek következtében fél szemére megvakult. Kilenc évesen a híres aberdeeni iskolába kezdett járni, majd a Marishal College and University hallgatója lett. Hamar kitűnt rendkívüli képességeivel, könyvszeretetével, ennek ellenére mégsem volt különösebben kiváló tanuló. 1814-ben magiszteri fokozatot szerzett. Már fiatalon elhatározta, hogy lelkész lesz, ezért 1817-től teológiai tanulmányokat folytatott. Amikor azonban 1821-től elérkezett a lelkészvizsga ideje, úgy érezte, hogy nem tudja a Westminster Hitvallást becsülettel aláírni. Későbbi bevallása szerint ekkor még Krisztus nélküli világi életet élt. Aggályain hamar túltette magát, és 1825. júniusában fel is szentelték. 1826-ban Dr. Caesar Malan, Krisztus egyik lelkes és köztiszteletnek örvendő szolgája Aberdeenben tartott evangélizációt, s egy lelki beszélgetésük során az ekkor mély szellemi depresszióban lévő Duncan szíve megnyílt az evangélium előtt. Ezután 1830-ig vándorprédikátorként működött, majd megválasztották Perise lelkészévé.

Ebben az időszakban a skót egyház nagy érdeklődéssel fordult a zsidók megtérése felé, ezért Duncant, akiről köztudott volt, hogy szívügyének tekinti Izrael sorsát, elsőként küldték ki a zsidókhöz misszionáriusként. 1841-ben két társával, Robert Smith-szel és William Owen Allennel érkezett meg Pestre, ahová Mária Dorottya főhercegnő kérésére küldött a skót egyház misszionáriusokat. Céljuk az evangélium hirdetése volt a zsidók között (összesen 240 ezer zsidó élt ekkor hazánkban, közülük 10 ezer Pesten!), ugyanakkor kapcsolatteremtés a protestáns egyházakkal, valamint a szegények gondozása.

Első lépésként egy angol egyházközséget alapítottak a fővárosban élő honfitársaik számára, akik a dunai hídépítésben vettek részt. A misszionáriusok közvetlenül a református egyház püspöke, Török Pál fennhatósága alá tartoztak. "Rabbi" Duncant különösen is megkedvelték nagy műveltségéért, mély hitéért. 1843-tól nagy ébredés kezdődött a zsidók közt. A legkorábban megtértek egyikének apja, Saphir Izrael gazdag kereskedő és a főrabbi bizalmasa volt. Az ő befolyása révén nemsokára egész sereg művelt zsidó látogatta a misszió német és angol nyelvű alkalmait, egyrészt kíváncsiságból, másrészt nyelvgyakorlás céljából. Az elkövetkező néhány évben több mint 50 megtérés történt. A missziói munka az Ige hirdetésén és az értük való állhatatos könyörgésen alapult. 1846-ban Saphir Philipp, Saphir Izrael fia elemi iskolát alapított, ahol komoly lelkiségű, evangéliumi szellemű oktatás folyt.

A misszió fontos feladatának tartotta, hogy megtért zsidókat képezzen ki a magyarországi szolgálatra. 1844-ben Mária Dorottya kezdeményezésére konferenciát rendeztek Pest protestáns lelkészeinek és a Skót Misszió misszionáriusainak közös részvételével. Erre azért is szükség volt, mert a Skót Misszió iránt némi tartással viseltettek a protestánsok. De John Duncan hite, komoly, megalapozott tudása megnyerte őket, és a konferenciákon, alkalmakon olyan jelentős személyiségek is megjelentek, mint Bauhofer György, a főhercegnő lelkésze, Székács József, az evangélikus egyház későbbi szuperintendense, Török Pál, Jan Kollár, sőt Széchenyi István és Kossuth Lajos is.

A misszionáriusok másik fő feladata az volt, hogy keresztyén traktátusokat osztogattak és néhány egyházi folyóiratban beszámoltak az angliai evangélizációkról és a missziós társaságok eredményeiről, életéről. Mindezidáig ezek teljesen ismeretlenek voltak hazánkban. "Ily módon voltak a zsidó evangélisták a

magyarországi protestáns egyházak áldásaivá, egy oly korban, amikor mindenütt oly nagy szükség volt élő, komoly keresztyénekre." **Valóban ekkor hazánk nagy-nagy lelki sivárságban élt, alig akadt olyan lelkes, aki megtapasztalta az újjászületés örömét. És azzal, hogy Isten különös módon a zsidók közt végzett missziói munkát megáldotta, elindulhatott hazánkban egy nagy erejű, csodálatos ébredés az 1930-as évek végén és az 1940-es években.**

John Duncan csak igen rövid időt töltött hazánkban, mindössze két évet. 1843-ban hazahívták, hogy betöltse a Free Church kollégiumában a héber nyelvi tanszék vezetői állását. Elfogadta a meghívást, de vonakodva hagyta itt a missziós munkát. Élete végéig az iskolában dolgozott, számos nagyszerű előadást tartott a zsidó misszióról. 1870. január 6-án hunyt el csendesen.

"A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi..." - írja Mózes ötödik könyve. Az ő mennyei mozaikján így került egymás mellé John Duncan és a hazai ébredés ügye. Most, amikor Magyarország megint olyan lelki ínségben van és egy újabb ébredésre várunk, semmiképpen se hiábavaló, ha ennek a névnek és ennek az ügynek emléket állítunk...

Győri Tamás teológus hallgató

1999-ben: TÖBBSZÖR – TÖBBET – MÉG SZÍNESEBBEN!

Ebben a néhány szóban summázható 99-es célunk. Ebben az évben már kéthavonta jelenünk meg 25 százalékkal bővebb terjedelemben, mivel lapunk újabb rovatokkal gazdagodik. A tartalom mellett külsőleg is szeretnénk színesedni, igyekszünk magazinunkat legalább 50 százalékban már színes oldalakon kiadni.

Ebben a fejlődésben fokozottan számítunk Olvasóink támogatására, ötleteire, lelki és anyagi segítségére! Változatlan gondunk a lap terjesztése. Várjuk újabb önkéntesek jelentkezését, akik felvállalnák az MM terjesztését gyülekezetükben, környezetükben.

Áldott, békés, boldog új esztendőt kíván:

A Szerkesztő Bizottság

VÁROSMISSZIÓ

A NAGYVÁROS TEOLÓGIÁJA

részletek dr. Raymond Bakke chicagai professzor tanulmányából

Kiindulópont

A nagyváros teológiája több, mint a nagyváros missziológiája. Az utóbbi általánosságban a nagyváros evangelizálását, konkrétan az egyház megújulását és növekedését tanulmányozza és tervezi. A nagyváros teológiája tágabb spektrumot vizsgál és másfajta kérdéseket tesz fel. Példa lehet a Biblia városokkal foglalkozó textusainak célzatos olvasása, melyhez szükség van átfogó látásra a nagyvárosért és a nagyvárosról.

Meggyőződésem, hogy az egész Szentírás és a teológia története csak „missziológiai szemüvegen” át olvasható, amit ki kell egészíteni ismeretszerzéssel, adatgyűjtéssel a városról és személyes segítő hálózatok kiépítésével.

Néhány alapfeltevés

- 1. Isten örök uralma alatt a világban egy gyors ütemű tendencia figyelhető meg: a vidéki területek helyett a városok válnak egyre inkább dominánssá. Urunknak ez nem lehet meglepő, és semmiképpen sem csorbítja hatalmát.**
- 2. Jézust, aki Ázsiában született és Egyiptomban volt menekült, új hangsúllyal kell hirdetni a tömeges népvándorlás korában.**
- 3. A Biblia üzenete olyan bőséges és hatalmas, mint maguk az egyre növekvő nagyvárosok. Itt lelhető fel elsősorban Isten terve a nagyvárosokkal kapcsolatban. Istent úgy ismerjük meg a Szentírásból, mint a teljes környező világ Istenét. Éppen ezért lehetővé, sőt szükségessé válik, hogy egy emberként körbefogjuk a világ nagyvárosait.**
- 4. Ha végiggondoljuk 4000 év hatalmas városi és kultúrákon átívelő missziói tapasztalatát, Ábrahámától kezdve, nyilvánvalóvá válik, hogy Isten tervét és ajándékát nem lehet egyetlen egységes témában és stratégiában kifejezni.**
- 5. Nem azért szolgálunk a nagyvárosban, mert szükséglet van rá, hanem mert annyi mindent meg szeretnénk osztani. A szükséglet meghatározhatja a fontossági sorrendet, de Isten a fő mozgatóerő.**

Isten országa, az egyház és a nagyváros

Tudatosítanunk kell azt a tényt, hogy Isten országa és az egyház kiemelt jelentőséggel bír a nagyvárosi misszió szempontjából. Semelyik felekezet, egyházközi szervezet nem lehet egy sziget, pusztán öncél csupán: az egyháznak a nagyvárosban kell élnie és meg kell valósítania mindazt, amit Jézus első és utolsó prédikációja, a missziói parancs és a nagy parancsolat keretei között hirdetett. Ha nincs hiteles, átformáló

jövőképünk a nagyvárosról, az evangélizációnk nem lesz több, mint találomra történő mentése a menthetőnek. Lehetünk nagyvárosi lelkészek, de nem leszünk a nagyváros pásztorai. Véleményem szerint a bibliai textusok mind egy irányba mutatnak, mely szerint Isten terve a városokra és a családokra vonatkozik. Mindkét formát Isten teremtette, hogy Őt dicsőítse és az emberi életet szolgálja. És ha ezt nem teszi, akkor Sodoma, Jeruzsálem, Babilon, Chicago vagy Budapest egyféle elbírálás alá fog esni.

Személyek és helyek

Ha nem ismerjük fel, hogy a nagyvárosi pasztoráció egyéni és közösségi, prófétai és lelkigondozói, laikus és lelkészi elem kettősségében működhet csak hatékonyan, akkor szegényebbek leszünk néhány elengedhetetlen eszközzel a nagyvárosi szolgálat során.

A lelkigondozás, segítségnyújtás része kell legyen az egyház missziói tevékenységének. Ehhez szükséges a megfelelő, elkötelezett személyek és a szolgálatra alkalmas helyek megtalálása, mozgósítása.

Manapság a keresztények – nem túl bölcsen – szekularizált felfogásban tekintenek a helyekre és településekre. Elfelejtik, hogy Jézus is *názáreti*, Pál apostol is *tarzusi* volt, bizonyítékként annak, hogy a bibliai világképben az embereket településekhez, közösségekhez vagy akár városokhoz kapcsolták. Akik az embereket nem tudják helyhez kötni, nem élnek Isten felkínált tárházának teljességével a misszió területén sem.

Lelkészek és laikusok

A legtöbb protestáns felekezet Luthert és Kálvint követi az „elhívás” gondolatát alkalmazva. Minden kereszténynek van elhivatása, hogy Istent szolgálja

A városlakók többsége tudja, hogy a nagyvárosi élet szükségessé teszi a specializálódást az élet különböző területein. Éppen ezért bennünket sem zavarhat, ha számos felekezet és egyházak közötti szervezet végez közel azonos munkát ugyanannak a csoportnak az érdekében. Isten országát szem előtt tartó, széles látókörre van szükség, mely megóv a hívó és hitetlen lelkekért folyó versengés kísértésétől. A legtöbb sikeres nagyvárosi lelkész ökumenikus szemléletű, és nem zárkózik be felekezeti határok közé.

Nők a misszióban

A nők feladata megsokszorozódott a globális urbanizáció következtében. Bizonyos nagyvárosi csoportok oly mélyre sülyedtek az erőszak és elkeseredettség csapdájában, hogy csak nők képesek elérni őket. Néhány nagyvárosi régió annyira veszélyes, hogy csak nők végezhetnek szolgálatot, hallatva az erőtlenség hangját az erősek felé. A világ egészét csak akkor érhetjük el, ha mozgósítjuk az egész egyházat az Evangélium teljességének erejével. A nőknek éppen „erőtlenségük” lehet erejük a nagyvárosi misszióban.

Legitim erő

A közel-kelet hegyeinek mélyén, barlangokban tartott imaközösségek felejthetetlen élményt jelentettek e sorok írójának. Hallgatni a föld csendjét és Isten halk és szelíd hangját (1Kir 19) megtaníthat minket, modern, nagyvárosi embereket a visszavonulásban és elcsendesedésben rejlő erőre. Azonban nem lehet ott, a barlangban élni. A városi sokaság vár ránk. A legyőzött lelkek még vagdalkoznak a nagyvárosokban, de

hisszük, hogy Krisztus legyőzte őket a kereszten és a feltámadásban. Alázatosan élve, győzelmének erejében felvehetjük a küzdelmet a még munkálkodó gonosszal szemben.

Martin Kahlertől származik a következő mondás: „A teológia anyja a misszió.” Ennek értelmében a nagyvárosi szolgálatban sokkal elmélyültebb teológusokká kell válnunk.

Fordította: Jó András
